

ска Турция отъ френския консулъ Lejean (1861) и отъ Берлинския професоръ Kierert (1867). Нѣма съмнение че никоѣ неможе каза, какво тия сичкитѣ пжтешественници сж били руски емисари или пакъ че нарочно сж писали въ полза на Българитѣ, защото мнозина отъ тѣхъ не знаеха българското минжло нито имъ дохождаше на умъ каква политическа важность ще има този народъ въ бжджцето.

Въ новитѣ вѣкове Българитѣ подъ Турското правителство станаха народъ дѣйствително вжтрешноземскій, заради това така дълго бѣха непристжпни за влиянието на чужденцитѣ и неизвѣстни на другитѣ народи. Въ 1393 год. падна Търново въ турски ржцѣ, въ 1398 год. се предаде послѣднийтъ Българскій свободенъ градъ, Видинъ, а въ 1444 год. послѣднето опитвание на срѣдневѣковното християнство за да се испждятъ турцитѣ отъ Европа, се свърши съ поражението при Варна. Слѣдъ покорението на Влашко, Молдова, Сърбия, Босна, Унгария и Седмиградско Българитѣ вече се намираха въ самата вжтрешность на обширното турско царство. Но военний и самостоятелний старобългарскій духъ прѣзъ дълги врѣмена не изгаснж. Отъ началото турцитѣ оставиха на Българитѣ много правдини, а пакъ на многочисленни мѣста, наречени «войнишки» села въ планинитѣ, тѣ отстжпиха особенни преимущества; въ Охрида остана народната църква съ своя самостоятеленъ Архиепископъ независимъ отъ Гръцкия Цариградски Патриархъ; и християнскитѣ благородници въ нѣкои страни дълго врѣме противостояха. Освѣнъ това турцитѣ иматъ тая заслуга, дѣто цѣла България, която въ XIV вѣкъ